

BİR ALTERNATİF TURİZM İŞLETMESİ OLARAK MACERA PARKI

Dr. Öğr. Üyesi Engin DERMAN¹

ÖZET

Turizm sektörü dünya ekonomisi içerisinde en hızlı büyüyen sektörlerden biridir. Dünya genelinde turizm amaçlı seyahatler artmakta ve seyahat amaçları çeşitlenmektedir. Bireylerin eğitim ve gelir düzeyindeki artışlar, hızlı kentleşme, nüfus artışı, teknolojik gelişmeler, uluslararası turizm hareketlerini değiştirmiş ve turizmde yeni ürünler ortaya çıkarmıştır. Turizm ürünleri artık deniz, kum, güneş paketlerinin ötesine geçmiş, farklı bir boyut kazanmıştır. Bu durum farklı turizm işletmelerini ortaya çıkarmaktadır. Bu çerçevede Alternatif Turizm Bölgesi olan Manavgat Oymapınar beldesindeki Macera Parkı alternatif turizm işletmesi ele alınmış ve doğa sporları kapsamında bölgeye olabilecek katkıları literatür taraması ve alan araştırması şeklinde ortaya konmuştur. Bu kapsamda alternatif turizm işletmesinin SWOT analizi yapılarak mevcut durumu ortaya konmuş ve işletmenin stratejik planı için bir ön çalışma hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Alternatif Turizm, Doğa Sporları, Temalı Parklar, Macera Parkı, Manavgat

ADVENTURE PARK AS AN ALTERNATIVE TOURISM ENTERPRISE

ABSTRACT

The tourism sector is one of the fastest growing sectors in the world economy. Tourism activities have been increased and travel purposes have been diversified in the worldwide. Increases in education and income levels of individuals, rapid urbanization, population growth, technological developments, international tourism movements have changed and new products are emerging in tourism. Tourism products have gone beyond sea, sand, solar packages and have gained a different dimension. This situation reveals different tourism enterprises. Alternative tourism enterprise of the Adventure Park in Oymapınar Alternative Tourism District in Manavgat Region is covered in this framework and the contributions that may be made to the region within the scope of nature sports are revealed in the form of literature research and field research. In this context, SWOT analysis of the alternative tourism enterprise has been put forward and a preliminary study has been prepared for the strategic plan.

Keywords: Alternative Tourism, Nature Sports, Theme Parks, Adventure Park, Manavgat

---

¹ Akdeniz Üniversitesi Manavgat Turizm Fakültesi, ederman@akdeniz.edu.tr

GİRİŞ

Turizm endüstrisindeki gelişmelere bağlı olarak, turizmde talebin daha aktif tatillere kayacağı ve geleneksel deniz-kum-güneş tatillerinin toplamdaki payının azalacağı belirtilmektedir. Serbest zamanın ne kadarının turizme ayrılacağı büyük oranda endüstrinin tüketiciye sunacağı ürünlerin cazibesine bağlıdır. Yaşam standartlarının yükselmesine bağlı olarak serbest zamanı kullanmada yeni seçenekler ortaya çıkmaktadır. İnsanlar çok daha yoğun yaşamakta, daha fazla hobi ve ilgi alanı sahibi olabilmektedirler. Bu hobilerin büyük bölümü insanların yakın çevresinde gelişen eğlence ve dinlenme merkezlerinde gerçekleşmektedir. Dünyanın her yerinde turizm çekim merkezleri daha cazip yaşam merkezleri olabilmek için yatırımlar yapmakta ve alternatif turizm olanaklarını geliştirmektedirler.

Manavgat İlçesi Oymapınar beldesinde bulunan Adventure Park işletmesi bu çerçevede farklı bir cazibe merkezidir. Doğa sporları, su sporları, dağ turizmi, eko turizm, av turizmi gibi doğaya bağlı birçok alternatif turizm çeşidinin yapılabileceği bir alanda bulunmaktadır. Bu işletmenin sunacağı turizm ürünleri ulusal ve uluslararası turizm pazarına sunulabilecek, ayrıca bu ürünlerden yerel halk ta faydalanacaktır. Bu çalışma kapsamında doğa sporları turizmi ile ilgili genel bir literatür taramasından sonra Adventure Park alternatif turizm işletmesinin swot analizi yapılmıştır.

1. DOĞA SPORLARI TURİZMİ

Turist profilindeki değişiklikler, kültür odaklı yavaş gelişen, kırsal turizm kaynaklarına dayalı olan, doğa kökenli ve yörenin geleneksel yaşam tarzına ilişkin özellikleri bünyesinde bulunduran turizm çeşitlerine doğru olmaktadır. İnsanların alternatif turizm değerlerinin yoğunlaştığı yörelere gitmelerinin temelinde, doğa koruma bilinci ile doğal, kültürel ve geleneksel yaşantıya ilişkin bilgileri elde etmeleri, yerel halk ile iletişimde bulunarak onların yaşantılarını anlamaları ve düzenlenen etkinliklere katılarak tatillerini bu yörelerde geçirmek yatmaktadır (Kızılırmak, 2006). Bu anlamda doğa içerisinde farklı aktivitelerin yer aldığı temalı parklar büyük önem taşımaktadır.

Doğa turizmi genel olarak, doğal ortamlara yapılan seyahatleri ifade etmektedir. Manzara bütünlüğü, topoğrafya, su, vejetasyon ve yaban hayatı gibi doğal kaynakların kullanımı ile ilgili bütün turizm şekillerini içermektedir. Doğaya dayalı turizm, kırsal mekanlarda yapılan rekreasyonel ve macera türü spor faaliyetlerini içine almaktadır (Özgüç,1998).

Uluslararası turizm endüstrisi kapsamında macera turizmi hızlı gelişme gösteren bir alandır. Macera sporları bu alanda önemli bir yere sahiptir. Macera sporları katılımcıları sıra dışı ve heyecan verici aktiviteler yaşamak isterler. Bu tür aktiviteler için doğal, etkileyici ve ilginç yerleri tercih ederler. Farklı deneyimler yaşayıp kişisel becerilerini geliştirmek isterler (Bentley, 2006).

Son yıllarda turizmle ilişkisi gittikçe artan sportif aktiviteler, Türkiye'nin turizmde gelişme potansiyeli olan alanlardan biri olarak ortaya çıkmaktadır. Türkiye'de özellikle doğa sporlarından kaynaklanan spor turizmi hızla gelişmektedir. Bundan 15-20 yıl öncesine kadar isimleri büyük bir çoğunluk tarafından bilinmeyen ve turizm endüstrisinde henüz bir ürün olarak keşfedilmemiş rafting, parasailing, trekking, diving gibi pek çok doğa sporu Türkiye'nin yapılabilir sporları envanterine girmiştir. Bu spor dallarının tümü turizm ile birlikte ortaya çıkmış ve gelişmiştir (Gündoğan, 2002). Ülkenin doğal güzelliklerinin de sergilendiği bu tür spor aktiviteleri turizm potansiyelini geliştirmektedir.

Alternatif turizm çeşitleri arasında doğa sporlarının ayrı bir önemi vardır. İnsanlar yoğun kent yaşamından kurtulup, serbest zamanlarını doğanın içinde gerçekleştirilen aktivitelerle değerlendirmek istemektedirler. Kitle turistleri açısından da doğa sporları turizm ürününü zenginleştirmekte ve tatilden elde edilen faydayı artırmaktadır. Bu bakımdan destinasyonlar doğal zenginliklerini farklı şekillerde turizm endüstrisine sunmaktadırlar. Doğa sporları bu anlamda turistik ürünün önemli bir parçasıdır.

2. OYMAPINAR ALTERNATİF TURİZM BÖLGESİ

Antalya'nın Manavgat ilçesine bağlı Oymapınar beldesi, sınırları içinde bulundurduğu 2 barajıyla bölgede doğa sporları ve su sporları için çok elverişli ortam sunmaktadır. Antalya'ya deniz, kum ve güneş turizmi için gelen turistler, Oymapınar beldesinde spor turizmi etkinliğinde bulunabilmektedirler.

Antalya'ya gelen turistler Oymapınar'da doğa sporları, eko ve agro turizm aktiviteleri yapabilmektedirler. 50 bin bisiklet tutkunu Avrupalı, kış ve ilkbahar antrenmanlarında Side-Oymapınar, Oymapınar-Ürünü Köyü Altınbeşik Mağarası arası günlük 94 kilometrelik bir parkuru kullanmaktadırlar.

Oymapınar Beldesi kırsal, sağlık, doğa sporları, su sporları, eko ve agro turizminde, Antalya bölgesinin en ayrıcalıklı yerlerinden biridir. Oymapınar, kendine özgü endemik bitki zenginliğiyle Avrupa ülkelerinin önemli botanik turizmi alanlarından biri olarak göze çarpmaktadır. Zengin su kaynaklarına sahip olan Oymapınar'da, antik dönemde yapılan su kemerleriyle Pamfilya bölgesinin su ihtiyacını karşıladığı bilinmektedir. Oymapınar'da başta jeomorfoloji, botanik, ornito (kuş gözlemi turizmi), dağ bisikleti, jeep safari, agro, eko ve su

sporları turizmi gibi 19 farklı alanda turizm yapılabilmektedir. Oymapınar'da turizmi halkla buluşturarak, doğa ve su sporları turizmi cazibe merkezi yapmak mümkündür. Beldede ziyaretçi sayısının 2 milyonu aştığı belirtilmektedir. Oymapınar'da su sporları ve doğa sporları geliştirildiğinde bölge turizm açısından daha cazip hale gelecektir (www. oymapınar.bel.tr).

Oymapınar Beldesi yılın 12 ayı alternatif turizm yapmaya elverişli olup, gölde bot, kürek, yelken, sandal ve kano su sporları yapılabilmektedir. Trekking (doğa yürüyüşü), oryantring, bisiklet, motosiklet, mesafe yürüyüşü ve Nordic Walking (İskandinav yürüyüşü) parkur alanlarının oluşturulması ile doğa sporları da bölgede yaygınlaşacaktır.

3. ADVENTURE PARK ALTERNATİF TURİZM İŞLETMESİ

Adventure Park Manavgat'ta Oymapınar beldesi'nde bulunmaktadır. Oymapınar beldesi Alternatif Turizm Bölgesi olarak Manavgat ve Antalya turizmüne katkıda bulunmaktadır. Çalışma alanı olarak seçilen Adventure Park Oymapınar Baraj Gölü'nün kenarında göl, orman, dağ üçlüsünün bulunduğu bir yerdedir.

Resim 1: Göl Üstü Yürüme Parkuru

Adventure Park 2009 yılında faaliyete geçen bir alternatif turizm işletmesidir. Fizibilite çalışmalarının ve patika yolların bitmesinden sonra bölümler inşa edilmiştir. Tesis Alman Adventure Park standardı DIN EN 15567'e göre inşa edilmiştir ve buna uygun olarak işletilmektedir. Tesis eğitimli personel tarafından günlük ve üç aylık işlemsel kontrollere tabi tutulmaktadır. Personel üretici tarafından eğitilmiştir. Gerekli tüm izinler alınmıştır. Toplamda farklı zorluk derecelerinde 40 – 50 bölümden oluşan 4 değişik parkur düzenlenmiştir. Daha sonra 70 – 80 bölüme kadar geliştirilecek farklı zorluk dereceleri planlanmaktadır.

Tesis devlet ormanlarıyla birlikte ortak bir çalışma kapsamında kurulmuştur. Tüm yapı şekli, ormana ve bölgeye bir zarar vermeyecek özelliktedir. Öncelikle yıl içinde sezon başlangıcından önce tırmanma parkı bağımsız bir denetleme kurumu (Almanya TÜV) tarafından ele alınır. Park açılıştan önce günlük olarak uzman görevliler tarafından teftiş edilir ve güvenliği sağlayacak şekilde denetlenir.

Tırmanma parkuru çevreyi ve kişinin kendisini farklı bir bakış açısıyla görmesine olanak sağlamaktadır. Tamamı 1,5 ve 10 metre arasındaki yükseklikte bir tırmanma ağında tırmanılmaktadır.

Resim 2: Göl Üstü Teleferik Parkuru

Profesyonel tırmanma kemeri, tırmanma ipleri, çengeller ve iplik rulolarıyla donatılmış olarak misafirlere her zaman tam bir güvenlik sağlanmaktadır. Tırmanma parkuru, yüksekliği ve kullanım şartları dolayısıyla kişinin denge hissini zorlayarak beyne ve bedene olağanüstü boyutlarda heyecan yaşatmakta ve eğlence sunmaktadır.

Katılımcılar uzman görevliler tarafından kendilerine bildirilen açık ve anlaşılır güvenlik talimatları yoluyla kendi güvenliklerini sağlamaktadırlar. Metrelerce yükseklikte bir yerden diğer yere sallanmak veya teleferikle ağaçların ve gölün üstünde dolaşmak katılımcılara uçuyormuş hissi vermekte veya kendisini bir ipin üstünde dans eden cambaz gibi hissetmesini sağlamaktadır.

Teleferik, tahta köprüler, tırmanma ağları gibi engeller doğal bir çevrede birbirine bağlantılı ve kişisel sınırları aşarak yeni tecrübeler kazanma ve tek başına veya başkalarıyla birlikte farklı serüvenler yaşama imkanı vermektedir (www.adventure-park.com.tr).

Resim 3: Göl Üstü Teleferik Parkuru

4. YÖNTEM

Çalışma alanının mevcut durumunu ortaya koymak açısından SWOT analizi yapılmıştır. Analiz yöntemi yüz yüze görüşme ve alan araştırması olarak kullanılmıştır. Üç aylık dönem içerisinde yüz yüze görüşmeler neticesinde müşterilerin, çalışanların ve işletmecinin düşünceleri alınmıştır. Yerel yönetim, Orman Müdürlüğü, Spor İlçe Müdürlüğü ile konu ile ilgili görüşmeler yapılmıştır. Bölgede bulunan 5 yıldızlı otellerin yöneticileri ve animasyon müdürleri ile mülakatlar yapılmıştır. Diğer alternatif turizm işletmelerinde incelemeler yapılmıştır. Konu ile ilgili yerel halkın görüşleri alınmıştır.

4.1. Bulgular

Yapılan araştırmalara göre SWOT analizi sonuçları aşağıdaki gibidir.

Güçlü Yanlar

- Alanın sahip olduğu coğrafi yapının doğa yürüyüşü, su sporları, trekking, oryantring, paintbol, dağcılık gibi birçok doğa sporu için uygun olması,
- İşletmenin farklı bir doğa sporu imkanı sunması ve bölgede tek olması,
- Turizm piyasasındaki yeni ürün arayışlarına farklı bir ürün sunabilme,
- Manavgat'a 10km yakınlıkta olması,
- Göl kenarında olması sebebiyle göl aktivitelerinin yapılabilmesi,
- Etrafındaki dağlarda dağ sporları yapılabilmesi,
- Spor dışında eko ve agro turizm gibi alternatif turizm türlerinin de yapılabilmesi,

Zayıf Yanlar:

- Doğa spor turizmi açısından gerekli tanıtımın iyi yapılmamış olması,
- Eğitimli eleman eksikliği,

- İşletmenin kurumsallaşmamış olması,
- Finansal altyapının eksikliği sebebiyle planların aksaması,
- Yönetim yetersizliği,
- Pazarlama yetersizliği,
- İşletmede tabela ve yönlendirme levhalarının eksikliği,
- İşletmede konaklama ünitelerinin olmaması,
- İşletmede yiyecek-içecek hizmetlerinin yetersizliği.

Fırsatlar

- Spor turizminin turizm endüstrisinde yeni bir ürün olması sebebiyle atıl bir pazarın mevcut olması,
- 5 yıldızlı otellerin yoğun olduğu bir bölgede olması ve bu otel müşterilerinin potansiyel talebi oluşturması,
- Mevcut ve potansiyel turist profilinin farklı ihtiyaçlarının giderilmesiyle turist tatmininin artırılması,
- Yerel halkın da kullanabileceği zengin aktiviteli bir rekreasyon alanı oluşturabilme imkanı,
- Kentsel yaşamın sıkıntılarından dolayı insanların doğaya özlem duyması,
- İnsanların doğa sporlarına karşı artan merak duygusu,
- Adventure Park temalı parkı aracılığıyla toplumda doğa ve spor bilincinin daha fazla artırılması,
- Bölgeye gelen avrupalı turist oranının yüksekliği ve avrupalıların doğa sporlarına olan ilgisi.

Tehditler

- Bölgedeki kamu kuruluşlarının yetersiz desteği,
- Halkın doğa ve spor bilincinin yetersiz olması,
- Bölgedeki diğer tesisler ile oluşabilecek yıkıcı rekabet,
- Herşey dahil sistem içerisinde otel müşterilerinin otel dışına çıkmaması,
- Oluşabilecek yasal engellerin aşılabilmesi,
- KOBİ niteliğindeki bu işletmenin mevcut sorunlarını çözemeyip yok olması.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Adventure Park alternatif turizm işletmesi farklı bir turistik ürün sunmaktadır. Turizm pazarında yeni olmanın getirdiği başta tanıtım ve pazarlama olmak üzere sıkıntılar mevcuttur. Bu işletmelerle ilgili yasal düzenlemeler ve teşvikler gereklidir. Bu tür işletmelerin turizm çeşitliliği açısından varlıklarını sürdürmeleri gerekmektedir. Adventure Park aktivitelerinin doğa sporları ve su sporları ile birleştirilmesiyle oluşturulacak yeni bir turistik ürün paketinin bölge ve ülke turizmine çok olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Spor turizmi olarak değerlendirdiğimizde, bu alanda yapılacak olan sportif rekreasyonel etkinlikler ve spor organizasyonları bölge turizmine entegre edilebilecektir. Bölgede yer alan her şey dahil sistem ile çalışan yüzlerce otel için bu tür aktiviteler ayrı bir önem taşımaktadır. Oteller bu aktiviteleri otelin animasyon faaliyetleri kapsamında değerlendirip, misafirlerine sunduğu hizmeti otel sınırları dışına taşıyabilecektir. Bu çalışmada işletmenin genel bir swot analizi yapılmıştır. İşletme paydaşları üzerine daha detaylı araştırmalar yapılmalıdır. Farklı disiplinlerin bu alanda çalışmalar yapması ve projeler üretmesi gerekmektedir. Böylelikle doğa sporları turizmi ekonomik, sosyal ve doğal çevre açısından daha faydalı bir konuma gelecektir.

KAYNAKÇA

- Baran Z (2010). Turizmin Sosyo - Ekonomik Çevresel Etkileri ve Yerel Halkın Tutumu Arasındaki İlişki: Akçakoca Örneği, 11. Ulusal Turizm Kongresi, Detay Yayıncılık, Ankara .
- Bentley A, Stephen J (2006). Adventure Tourism and Adventure Sports Injury: The New Zealand Experience, Applied Ergonomics 38, 791-796.
- Cook R, Richard L (1998). Summer Olympic Tourist Market-Learning From Past, Tourism Management, 137-144.
- Delply L (1998). An Overview of Sport Tourism: Building Towards A Dimensional Framework, Journal of Vacation Marketing, 4: 23-38
- Gibson H.J (2003). Sport Tourism An Introduction on The Special Issue, Journal of Sport Management, 17 (3): 205-213
- Gündoğan N (2002). Olimpizm ve Olimpiyat Oyunlarının Kente ve Ülkeye Katkıları, 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya.
- Karahüseyinoğlu F, Ramazanoğlu F (2005). Türkiye'nin Spordaki Konumunun Bazı Avrupa Ülkeleri ile Karşılaştırılması, Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları.
- Kızılırmak İ (2006). Türkiye'de Düzenlenen Yerel Etkinliklerin Turistik Çekicilik Olarak Kullanılmasına Yönelik Bir İnceleme, Sosyal Bilimler Dergisi, 15, 181-196.

Kim N, Chalip L (2004). Why Travel to The FIFA World Cup? Effects of Motives, Background Interest and Constraints, *Tourism Management*, 25 pp. 695-707.

Özgüç N (1998). *Turizm Coğrafyası Özellikler-Bölgeler*, Çantay Kitabevi, İstanbul.

Zorba E (2006). *Yaşam Boyu Spor*, Nobel Yayıncılık, Ankara.

www.adventure-park.com.tr, 15.01.2014, 14:45.

www.oymapinar.bel.tr, 10.11.2013, 11:30.